

Література:

1. Богданова Н. Г. Проблема самореалізації людини у сучасному інформаційному суспільстві / Н. Г. Богданова // Гілея: науковий вісник. – 2017. – Вип. 126. – С. 316-319. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2017_126_78
2. Великий тлумачний словник сучасної мови // URL: <https://slovnyk.me/dict/vts>
3. Костылев И. И., Мясников Ю. Н., Петухов В. А. Совершенствование подготовки судовых механиков – требование времени // Атомная стратегия XXI. – 2014. – № 91. – С. 20–21. URL: <http://www.proatom.ru/files/as91.pdf>
4. Чернявская В. С., Самойличенко А. К., Несмеянов С. Г. Опыт разработки критериев и показателей метамышления, как категории востребованности выпускника, в условиях реализации кросс-технологий // Мир науки, культуры, образования. – № 6 (37). – 2012. – С. 312–313.
5. Masuda Y. Hypothesis on the genesis of homo intelligens / Y. Masuda // Futures. Guilford, 1985. – Vol. 17, № 5. – P. 479–494.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-078-0-24>

ЕТАПИ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ТА ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ХРОНОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Полудьонна Н. С.

*кандидат психологічних наук, доцент,
професор кафедри філософії права та юридичної логіки
Національна академія внутрішніх справ
м. Київ, Україна*

Дистанційна технологія, як форма організації навчального процесу в системі вищої освіти України, за сучасних умов як ніколи актуальна. В загальних положеннях Закону України «Про освіту» (ст. 9, п. 4) офіційно закріплено розуміння поняття «дистанційна освіта», а саме: «це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що

функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [1].

Досі тривають дискусії щодо того, де вперше з'явилося дистанційне навчання. Перша згадка про навчання на відстані зафіксована у 1728 р.. Тоді американський професор Калєб Філіпс подав у бостонську газету оголошення про набір студентів для вивчення стенографії у будь-якій точці країни шляхом обміну листів [2, с. 199].

За результатами аналізу літературних джерел ми пропонуємо три етапи історичного розвитку дистанційного навчання, а саме: кореспондентський, технічний та етап цифровізації.

Кореспондентський етап дистанційної освіти починається із формуванням першої стійкої регулярної загальнодоступної системи зв'язку, яка була звичайною для нас поштою. У 1840 р. відомий британський лінгвіст Ісаак Пітман запропонував навчання через поштовий зв'язок. [3].

У 1874 р. першим програму навчання з перепису відкрив Університет штату Іллінойс, а у 1889 р. – університет Queen Mary, University of London у канадському штаті Онтаріо (м. Кінгстон). У 1891 р. окремі академічні курси з перепису почав надавати і Чиказький університет [4], з 1899 р. навчання започаткував Королівський університет в Канаді, а у 1906 році приватна денна школа для молодших і середніх класів в Балтіморі (США) [5].

У 1856 р. Чарльз Тюссе та Густав Лангеншейдт заснували інститут заочної форми освіти в Берліні. Європейські підходи до проблем дистанційної освіти, як і американські, в основному прагматичні, але відрізняються від останніх детальним розробленням дидактичних аспектів. Студенти поштою отримували навчальні матеріали, листувалися з педагогами та здавали іспити або підтверджували рівень здобутої освіти у вигляді наукової роботи.

Технічний етап пов'язаний із появою радіо і телебачення. Це був значний прорив, аудиторія дистанційного навчання зросла у сотні разів. Однак у телебачення та радіо був істотний недолік – відсутність можливості зворотнього зв'язку у реальному часі. Так, перший університет, який впровадив радіо, став Державний Університет Пенсільванії (1922 р.). У 1925 р. державний університет Айови запропонував навчальні курси із використанням радіомовлення, а з 1950-х рр. з'явилися й телевізійні курси серед університетів США і Європи. У 1965 р. університет Вісконсіса впровадив освітню програму у форматі телефонного викладання листів [2, с. 199].

У 1960-і рр. дистанційна освіта отримала міжнародне визнання і розвивалася за підтримки ЮНЕСКО. Так, у 1963 р. прем'єр-міністр

Англій Г. Вільсон оголосив про створення «ефірного університету», уряд виділив під технологію значні кошти, внаслідок чого була проведена грандіозна підготовча робота. Провідним у цій роботі був Відкритий Університет Об'єднаного Королівства Великобританії і Північної Ірландії, який і донині є одним із світових лідерів. Ідея виявилася настільки прогресивною, що була підхоплена практично усіма провідними університетами світу і у 1970 р. була створена каліфорнійська робоча група, мета якої – розробка навчальних телевізійних курсів. Пізніше створена ціла організація Coastline Community College, що пропонувала навчальні фільми університетам, бібліотекам і телевізійним каналам.

Ще в 60-х рр. компанія IBM (один з найбільших у світі виробників і постачальників апаратного й програмного забезпечення, а також IT-сервісів і консалтингових послуг) розробила унікальну програму дистанційного навчання Coursewriter. Її можна було налаштувати на різні види занять. Саме тоді розпочав свій розвиток *етап цифровізації* даної технології навчання.

У 1976 р. відкритий перший «віртуальний коледж», який здійснював навчання за програмою Coastline. Проте одна технологія швидко змінювала іншу, і незабаром було запропоновано викладати онлайн-курси через супутникові станції. У 1981 р. інститут стратегії та управління в США почав розробляти програму онлайн-курсів і у 1989 р. запущений інститут Фенікса (штат Арізона, США), де активно просували онлайн-навчання. Саме воно і стало основним напрямком у роботі і «візитівкою» університету. У 1987 р. створюється Асоціація дистанційного навчання США (Unites States Distance Learning Association-USDLA), основна мета якої – розроблення загальної стратегії дистанційної освіти та сприяння створенню нових технологій дистанційного навчання.

Протягом 1990-х рр. освітні установи використовували різні технології дистанційної освіти як в режимі синхронного, так і асинхронного навчання. У 1992 р. університет штату Мічиган розробив індивідуальний підхід до онлайн-навчання, а у 1994 р. запропонував віртуальну школу (VSS). У 1994 р. компанія в Нью-Гемпширі розробила програму CALCampus для адміністрування технології дистанційного навчання, а у 1997 р. компанія Blackboard запропонувала стандартну платформу задля цього. Сьогодні компанія є світовим лідером у сфері дистанційних технологій, продукти якої використовують більше 10000 організацій по всьому світу.

Таким чином у XXI ст. доступність комп'ютерів та Інтернету стає величезним проривом у поширенні дистанційного навчання, з'явилася

можливість спілкуватися і отримувати зворотний зв'язок. Система інтернету удосконалювалася, ставала більш доступною, також розвивалися і технології дистанційної освіти. У 2000-х рр. дистанційне навчання стало домінуючим.

Як бачимо, в практиці дистанційного навчання використовувалися три організаційні форми. Розглянемо їх.

1. Студенти особисто отримують завдання, записане на магнітних носіях інформації (аудіо– та відеокасети, гнучкі магнітні диски, компакт-диски).

2. Використання електронної пошти або мережі Internet. Її реалізація передбачає наявність у кожного здобувача освіти персонального комп'ютера із доступом до мережі Internet. Тут виникають труднощі, пов'язані із недостатньою кількістю персональних комп'ютерів та технічним оснащенням. Вирішення проблеми технічного забезпечення здійснюється шляхом створення регіональних центрів, які пов'язані мережею Internet з центром надання освітніх послуг. Регіональні центри здійснюють передачу завдань безпосередньо здобувачам освіти.

3. Одним з варіантів застосування дистанційних технологій в освітньому процесі є використання так званих змішаних (комбінованих) дистанційних освітніх технологій (ДОТ), який отримує поширення, щоб максимально задовольнити потреби здобувачів освіти. Створюються нові навчальні посібники (електронні копії друківаних видань), так звані «електронні підручники» (e-learning), а також підручники з додатками у вигляді аудіо– та відеокасет. Найчастіше застосовується саме такий спосіб навчання, при якому використовуються різні види технологій у різному поєднанні.

Таким чином, в нинішньому глобальному інформаційному світі спостерігається тенденція до зникнення межі між традиційною освітою і дистанційною, яка стала більш доступною для широкого кола охочих отримати освіту. Дистанційна форма навчання перспективна і має право на існування, не замінюючи, а доповнюючи класичну освіту. Вона і надалі буде розвиватися і технологічно вдосконалюватися.

Література:

1. Про освіту : Закон України за станом на 23 квітня 2021 р. / Верховна рада України. Київ : Парлам. вид-во, 2017. № 38-39. (Закон України)

2. Петькова Ю.Р История развития дистанционного образования. положительные и отрицательные стороны МООС // Успехи современного естествознания. 2015. № 3 С. 199 – 204. (Педагогические науки).

3. Bell R. & Tight M. Open Universities: A British Tradition? Buckingham, The Society of Research into Higher Education and the Open University Press, 1993.

4. Keegan D. & Rumble G. Distance teaching at university level // G. Rumble & K. Harry (eds.). The Distance Teaching Universities. London, Croom Helm, 1982.

5. Електронний ресурс. Режим доступу : https://star-wiki.ru/wiki/Calvert_School

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-078-0-25>

МУЗИКОТЕРАПІЯ В СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЦІ

Ткемаладзе З. П.

викладач-методист кафедри

музично-інструментальної підготовки вчителя

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Золотарьова О. І.

старший викладач-методист кафедри

музично-інструментальної підготовки вчителя

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

м. Харків, Україна

Суспільство ХХІ століття активізує пошуки вчених різних галузей наук (медицини, психології, соціології, педагогіки та ін.) щодо способів зміцнення здоров'я людини, який визначається неоціненим феноменом буття. Водночас сучасний навчальний процес висуває перед педагогами, дітьми та молоддю великі психологічні та фізіологічні вимоги, що часто перевищують вікові, розумові та фізичні можливості його учасників.

Особливу актуальність мають заходи з удосконалення існуючих та створення нових ефективних засобів, що підвищують резервні духовно-фізіологічні можливості організму. Усе більшого визнання набувають інтегративні методи відновлення, зміцнення та збереження фізичного й психічного благополуччя педагога та вихованця. Одним з таких пер-